

REFERAT |KRS| Helse- og sosialstyret (2011-2015) d. 27-05-2014

Møtedato Tirsdag d. 27. maj 2014 kl. 14:00

Møtested Rådhuset

Indholdsfortegnelse

Godkjenning av helse- og sosialstyrets protokoll fra møte 06.05.14.....	3
Ansvarlig alkoholhåndtering Kristiansand - midtveisvurdering 2014.....	5
Kommunal øyeblikkelig hjelp - orientering.....	8
Evaluering – erfaringer med andre års drift av sanitærbrakke for bostedsløse samt nødovernattingst	13
1. Tertialrapport 2014: Helse- og sosialsektoren.....	17
Kjøp av sykehjems plass.....	19

Sak 25/14: Godkjenning av helse- og sosialstyrets protokoll fra møte 06.05.14

Vedlegg

Protokoll Helse- og sosialstyret 06.05.2014

Dato 21. mai 2014
Saksnr.: 201400117-31
Saksbehandler Anne Lise Holand Aabø

Saksgang
Helse- og sosialstyret

Møtedato
27.05.2014

Godkjenning av helse- og sosialstyrets protokoll fra møte 06.05.14

Forslag til vedtak

[Helse- og sosialstyret godkjenner møteprotokoll fra helse- og sosialstyrets møte 06.05.14.](#)

Lars Dahlen
Helse- og sosialdirektør

Anne Lise Holand Aabø
Formannskapssekretær

Vedlegg:
Protokoll fra helse- og sosialstyrets møte 06.05.1

Sak 26/14: Ansvarlig alkoholhåndtering Kristiansand - midtveisvurdering 2014

Vedlegg

Vedtak FORMAN, 04062014, Sak 60/14, Ansvarlig alkoholhåndtering Kristiansand - midtveisvurdering 2014

Vedtak BYSTYR, 18062014, Sak 119/14, Ansvarlig alkoholhåndtering Kristiansand - midtveisvurdering 2014

Ansvarlig alkoholhåndtering - midtveisrapport 2014.dotx.docx

201100829-18 Ansvarlig Alkoholhåndtering Kristiansand - uttalelse fra Kristiansand Hotell- og 15316337_1_1.pdf

201100829-20 ARBEIDSTILSYNETS INNSPILL TIL HALVÅRSRAPPORT.pdf 15321565_1_1.pdf

Uttalelse ansvarlig alkoholhåndtering - Agder politidistrikt.doc

Ansvarlig alkoholhåndtering i Kristiansand kurs.pdf

Oversikt over bedrifter - Ansvarlig Alkoholhåndtering.xlsx.pdf

Dato 16. mai 2014
Saksnr.: 201100829-21
Saksbehandler Kim Henrik Gronert

Saksgang

Helse- og sosialstyret
Formannskapet
Bystyret

Møtedato

27.05.2014
04.06.2014
18.06.2014

Ansvarlig alkoholhåndtering Kristiansand - midtveisvurdering 2014

Sammendrag

I bystyrevedtaket av 05.06.13 (sak 69/13), se vedlegg, ble det besluttet å starte opp et to-årig prøveprosjekt med navnet «Ansvarlig Alkoholhåndtering i Kristiansand»

I tråd med ordlyden i bystyrevedtakets punkt 5, «Ansvarlig alkoholhåndtering skal være et toårig prøveprosjekt med en midtveisvurdering i 2014», vedlegges en midtveisrapport.

Denne rapporten gjør rede for hvordan situasjonen var i forkant av at dette prosjektet startet opp, hvordan det har gått med gjennomføringen av prosjektet etter nesten et år og hvilke erfaringer man har gjort seg frem til nå.

Som grunnlag for denne rapporten er det innhentet uttalelser fra Arbeidstilsynet, Agder politidistrikt og Kristiansand Hotell- og Restauranteiereierforening. Det vises til rapporten, hvor disse uttalelsene er vedlagt i sin helhet som vedlegg.

Forslag til vedtak

[Rapporten tas til orientering](#)

Tor Sommerseth
Rådmann

Eva Berglund Åsland
Organisasjonsdirektør

Vedlegg:

Midtveisrapport med vedlegg
Bystyrevedtak 05.06.13

Bakgrunn for saken

Kristiansand kommune, sammen med skjenkebransjen, politiet og arbeidstilsynet, bestemte sommeren 2013 å iverksette en ny satsning på samarbeid mellom det offentlige og utelivsbransjen etter modell fra STAD prosjektet i Stockholm. Dette innebærer en ny måte å tenke på i forhold til hvordan kommunen håndterer sin skjenkepolitikk. I et slikt samarbeid blir det et større fokus på dialog med bransjen og andre offentlige aktører som politiet og arbeidstilsynet. Den enkelte bevillingshaver forplikter seg også til å bidra til opplæring av egne ansatte og utvikle en bevissthet rundt egen alkoholpolicy. Kommunens kontrollvirksomhet dreies mot en mer dialogbasert kontrollvirksomhet.

Satsingen er i tråd med signaler som er gitt fra Helsedirektoratet v/Kompetansesenter rus - region sør (KoRus-Sør). Kristiansand kommune søkte og mottok 125.000,- kroner, som støtte til arbeidet med å innføre «Ansvarlig Alkoholhåndtering i Kristiansand kommune».

Det er nå gjort en del erfaringer og i tråd med bystyrevedtakets punkt 5, «Ansvarlig alkoholhåndtering skal være et toårig prøveprosjekt med en midtveisvurdering i 2014», vedlegges en midtveisrapport.

Sak 27/14: Kommunal øyeblikkelig hjelp - orientering

Dato 13. mai 2014
Saksnr.: 201404728-1
Saksbehandler Liv Solveig Torsøe

Saksgang
Helse- og sosialstyret

Møtedato
27.05.2014

Kommunal øyeblikkelig hjelp - orientering

Sammendrag

Øyeblikkelig hjelp døgnopphold (KØH) skal etableres i alle kommuner innen 01.01.2016. Kristiansand kommune vil være vertskap for et interkommunalt tilbud for Kristiansand, Lillesand og Birkenes kommuner med planlagt oppstart 01.10.2014. Tilbudet representerer en ny tjeneste, som skal være et reelt alternativ til sykehusinnleggelse for pasienter som trenger umiddelbar ivaretagelse, men der dette kan gjøres av kommunen. Tiltaket skal etableres i og drives av kommunen og er en del av samhandlingsreformen. Kommunen får overført 50 % av midlene til dette fra staten, og 50 % ved overføring fra sykehuset når tilbudet er etablert. Ved utgangen av 2013 har 204 kommuner opprettet et slikt KØH tilbud. 75% av kommunene organiserer sitt tilbud gjennom interkommunalt samarbeid.

Forslag til vedtak

[Helse og sosialstyret tar saken til orientering](#)

Lars Dahlen
Helse- og sosialdirektør

Vedlegg:
Skriv inn vedlegg.

Bakgrunn for saken

Historikk:

14. juni 2011 vedtok Stortinget ny lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (Helse- og omsorgstjenesteloven). Her pålegges kommunene et utvidet ansvar for øyeblikkelig hjelp tilbud på døgnbasis jf. § 3-5. Som et ledd i Samhandlingsreformen er kommunen pålagt å etablere tilbud om døgnopphold for helse og omsorgstjenester innen 01.01 2016. Tilbudet skal kun gjelde de pasienter og brukere som kommunen har mulighet til å utrede og behandle med allmennt medisinsk kompetanse, med liten risiko for akutt forverring under oppholdet.

Mål med funksjonen:

Tilbudet skal kun gjelde de pasienter og brukere som kommunen har mulighet til å utrede og behandle med allmenntilleggs kompetanse, med liten risiko for akutt forverring under oppholdet. Det skal bidra til et mer helhetlig akuttmedisinsk tilbud, bedre pasientforløp og skal være et alternativ til innleggelse i sykehus, like bra eller bedre. Kommunale Ø-hjelps plasser skal bidra til å redusere innleggelser i spesialisthelsetjenesten ved å behandle flere i kommunehelsetjenesten, og ved at hele eller større deler av pasientforløpet foregår i kommunen.

Dette representerer en ny tjeneste, som skal være et reelt alternativ til sykehusinnleggelse for pasienter som trenger umiddelbar ivaretagelse, men der dette kan gjøres av kommunen. Forutsetningen er at dette kan skje forsvarlig, og at pasienten får et like godt eller bedre tilbud i forhold til sine behov. Tilbudet er derfor å oppfatte som en del av den "venstreforskyvning" av oppgaver som forutsettes i samhandlingsreformen, ved at kommunen overtar ansvar for et tilbud som til nå har vært gitt av sykehuset.

Lokalisering:

Tilbudet skal lokaliseres på Valhalla korttidssykehjem i 1 etg. Avdelingen disponerer 8 rom med inntil 12 senger, hvor Lillesand og Birkenes disponerer 1 seng hver. KØH tilbudet er et interkommunalt samarbeid mellom Lillesand, Birkenes og Kristiansand kommune, hvor Kristiansand skal drifte tilbudet. Oppstart er satt til senest 1 oktober 2014 og man forventer en naturlig opptrapping av tilbudet. Sykepleier på Telemedisinsk sentral som følger opp KOLS pasienter som skrives ut fra sykehuset (U4H), er lagt til KØH avdelingen og vil være en del av bemanningen på KØH.

KØH tilbudet:

En akutt syk pasient blir vurdert av fastlege, sykehjemslege eller legevakt. Når det vurderes at det er behov for døgnkontinuerlig behandling og/eller observasjon, så kan pasienten i stedet for en sykehusinnleggelse få sitt tilbud i en kommunal ø-hjelpsseng. Videre omsorgsbehov vurderes innen 72 timer. Pasienten skal være tilsett av lege og pasientens tilstand skal være avklart og ha liten fare for forverring under oppholdet. Innleggende lege og KØH lege vil sammen enes om behandlingsplan men det er KØH legen som avgjør forsvarlighet. Behandlingstilbudet kan eksempelvis være antibiotikabehandling eller væskebehandling intravenøst.

Det ansettes 2,6 nye legeårsverk som sammen med eksisterende 2 årsverk på Valhalla vil sørge for legeberedskapen på dagtid, kveld og helg/helligdager. Det ansettes 80% sykepleiere og 20% hjelpepleiere som pleiepersonell i avdelingen og bemanningsplanen er lagt opp til å kunne håndtere 8-10 pasienter i avdelingen, da man forventer en gradvis opptrapping av tilbudet. 20% ergoterapiressurser og 20% fysioterapiressurser knyttes til avdelingen.

Observasjonssenger på legevakt

Det etableres 3 observasjonssenger på legevakt med bemanning via KØH midler. Hensikten er å styrke legevakten ved å gi legevaktslegen bedre anledning til å utrede pasientenes situasjon og starte en eventuell behandling. Denne avklaringsmuligheten vil være en forutsetning for å kunne styre flere pasienter til KØH fremfor innleggelse i sykehus, og vil være et godt bidrag i formålet med å redusere innleggelser generelt og avklare om pasienten skal hjem eller innlegges i sykehus.

Arbeidet med å etablere observasjonssengene starter opp like over sommeren og vil være klare til å tas i bruk i september/oktober 2014

Bygningsmessige forhold:

Det bygges erstatningsplasser for de 8 korttidsplassene som er i 1 etg på Valhalla. Arbeidet startet opp i uke 18 og skal ferdigstilles innen uke 26. Valhalla 1 etg (ny KØH avdeling) stenges for ombygging og generell oppgradering av avdelingen fra uke 26-33

Erfaringsmessig viser det seg at det er uheldig å blande langtidsplasser og korttidsplasser i samme avdeling og derfor blir en avdeling på Stener Heyerdahl Omsorgssenter(12 plasser) gjort om til rulleringsplasser. 7 rulleringsrom fra Valhalla og 5 rulleringsrom fra Vågsbygdtunet flyttes over. Rulleringsplassene på Vågsbygdtunet(5)omgjøres til langtidsplasser samt nybygde rom ute på sykehjemmene; Ternevig, Strai, Prestheia, Kvaes. Erstatningsplassene for langtids (SHOS) blir ferdige fortløpende utover høsten 2014 men man vil i en periode frem til høsten muligens ha noen færre langtidsplasser.

Fremdrift:

- Bemanning: Avklaring av legeberedskap og ansettelse av leger foretas i løpet av mai måned og tiltrer stillingene i september. Ansettelse av pleiepersonell foretas i månedsskifte mai/juni.
- Bygg: Ombygging til KØH avdeling uke 26-33 og ferdigstilling av KØH avdeling fra uke 34
- Opplæring/kompetanseheving av pleiepersonell fra medio september. Det er utarbeidet egen kompetanseplan i samarbeid med sykehuset.
- Informasjon: egen informasjonsplan iverksettes fra juni i samarbeid med involverte kommuner

Rammebetingelser:

Tiltaket skal etableres i og drives av kommunen og er en del av samhandlingsreformen. Kommunen får overført 50 % av midlene til dette fra staten, og 50 % ved overføring fra sykehuset når tilbudet er etablert.

Det er i statsbudsjettet fra 2012 avsatt kr 1 054 000 000 til dette formål, og pengene er fordelt etter folketall til den enkelte kommune, men utløses først etter at det er innsendt søknad om tildeling basert på en detaljert plan for hvordan tilbudet skal etableres og drives. Det lokale helseforetaket skal ha deltatt i utredningen og undertegnet delavtale 4 om etablering av dette tilbudet.

For kommunen er dette nye driftsmidler, for sykehuset representerer det en redusert driftsramme, siden halvparten av midlene tas fra sykehuset. Dette er gjort også for å sikre at sykehuset bidrar til vurderingene av faglig forsvarlighet i tilbudet og at det er robust og tjenlig for de aktuelle pasientgrupper.

For Kommunal øyeblikkelig hjelp tilbudet for Kristiansand, Lillesand og Birkenes beregnet drift fra 01.10.14 utgjør dette samlet 9 714 524 kr:

5 998 697 kr for Kristiansand

730 959 kr for Lillesand

335 452 kr for Birkenes

2 649 416 kr fra Helseforetaket beregnet drift fra 01.10.14.

For 2015 vil dette utgjøre en samlet overføring til årlig drift på 21 195 324 kr. Tilbudet skal etableres og driftes innenfor denne rammen, i tillegg skal det dekke behovet for investeringer.

Erfaringer fra andre steder:

Tall fra Helsedirektoratet viser at det er 204 kommuner som ved utgangen av 2013 har opprettet et KØH tilbud. 75% av kommunen organiserer sitt tilbud gjennom et interkommunalt samarbeid. 339 døgnplasser var i drift ved utgangen av 2013 dvs at man er godt over halvveis i det nasjonale estimatet om 658 døgnplasser totalt.

Erfaringer Helsedirektoratet har redegjort for året 2013 beskriver følgende:

- Beleggsprosenten ligger på ca 50% + - til nå.
- Størstedelen av pasientgruppene er luftveisinfeksjoner (drøyt 18%)
- 66% henvises fra legevakt til KØH

- 23% fra fastlegen
- 31% av henvisningene skjer innenfor normal arbeidstid. 69% utenom
- 91% av pasientene blir lagt inn fra hjemmet
- 80% av pasientene har en liggetid på 3 døgn eller lavere
- 25% av pasientene er under 67 år
- Flesteparten utskrives til hjemmet

Sak 28/14: Evaluering – erfaringer med andre års drift av sanitærbrakke for bostedsløse samt nødovertoppingstilbudet vinteren 2013/2014

Vedlegg

Vedtak FORMAN, 04062014, Sak 59/14, Evaluering – erfaringer med andre års drift av sanitærbrakke for bostedsløse samt nødovertoppingstilbudet vinteren 2013/2014

Dato 16. mai 2014
Saksnr.: 201204168-31
Saksbehandler Dagfinn Haarr

Saksgang

Formannskapet
Helse- og sosialstyret

Møtedato

04.06.2014
27.05.2014

Evaluering – erfaringer med andre års drift av sanitærbrakke for bostedsløse samt nødovernattingstilbudet vinteren 2013/2014

Sammendrag

Formannskapet vedtok i 2012 å avsette midler til etablering av en toalettbrakke for bostedsløse tiggere. Tiltaket ble etablert i tett samarbeid med frivillige organisasjoner, som har stått for driften av brakken. Tiltaket ble evaluert etter ett års drift (Formannskapsak 47/13). Her er det foretatt en grundig gjennomgang av tiltaket, og konklusjonen var at dette har fungert etter forutsetningen. Tiltaket ble vedtatt videreført, og det har 12. mai vært avholdt evalueringsmøte med alle involverte organisasjoner. Konklusjonen er at tilbudet har fungert enda bedre det siste året, med svært lite problemer knyttet til selve driften. Det har ikke vært påvist hærverk påført av folk utenfra, og det har ikke fremkommet klager. Det har heller ikke vært noen økning i antall brukere.

Alle de involverte organisasjonene har sagt seg villige til å fortsette å drifte tilbudet dersom dette videreføres.

Et problem som ble meldt inn etter driften av sanitærbrakken det første året, var de uverdige og til dels helseskadelige forholdene som oppsto de kaldeste vinternettene. Det ble derfor vedtatt i Formannskapet, sak 110/13, at det skulle etableres et nødovernattingstilbud for bostedsløse i Kongensgate skole i tiden 1.desember 2013- 31.mars 2014. Tilbudet skulle evalueres innen 15. mai 2014. Nødovernattingen har også vært driftet av frivillige organisasjoner. Evalueringsmøtet konkluderte med at driften av tilbudet har gått over enhver forventning. Under oppstarten kom det noen klager fra naboer, disse ble tatt meget alvorlig, og forholdene ble rettet. Etter dette har det ikke vært naboklager. Brukerne har vært svært fornøyde og det har vært god orden i lokalene. En viktig suksessfaktor er at vi har hatt en person som snakker språket til brukerne, og han har vært meget aktiv for å innarbeide gode rutiner omkring oppførsel og orden. Antallet brukere av nødovernattingstilbudet har vekslet fra åtte i jule- og nyttårshelgen til rundt 30 resten av tiden.

Organisasjonene opplever at kontakten med brukerne har blitt bedre og bedre, og at dette også bidrar til å redusere konfliktnivået. Det er iverksatt enkelte sosiale tiltak på sanitærbrakken, og flere av brukerne er aktive i Domkirkens og Frelsesarmeens aktiviteter. Samtidig ser det ikke ut til at antallet brukere endrer seg noe særlig over tid.

Kommunen har vært ansvarlig for opprettelsen av tilbudene, anskaffelse av utstyr og forbruksmateriell. Kostnaden til drift av sanitærbrakken er ca 170.000 kroner pr år. Etablering av nødovernattingen kostet i overkant av 450.000 kroner, og driftsutgiftene har vært 45.000 kroner. Finanseringen har ikke blitt som forutsatt. Man regnet med å få statlige midler til

kommunen. Den statlige finansieringsordningen ble isteden innrettet på de frivillige organisasjonene som drifter tiltaket. Tre av de frivillige organisasjonene har hver fått bevilget 150.000 kroner fra Staten.

Konklusjonen er altså at både driften av sanitærbrakken og nødovernattingen har vært svært vellykket i forhold til målsettingen. De involverte organisasjonene deltar gjerne videre, men de setter som et ufravikelig krav at begge tilbudene videreføres. De opplevde det som såpass uverdigg og krevende å drifte sanitærbrakken vinteren 2012/2013 uten overnattingstilbud, at de ikke kan tenke seg å gjøre dette igjen. Fremtiden til begge tilbudene er svært usikkert. Sanitærbrakken kan kun bli stående til august 2014, og Kongensgate skole er vedtatt solgt ut av kommunen.

Imidlertid er det en klar oppfatning blant de frivillige organisasjonene som har vært med på arbeidet, at tiltakene både har bidratt til å sikre de bostedsløse tiggerne et visst minimum av verdighet og hygieniske forhold, samtidig som det har forebygget konflikter og problemer i forholdet mellom tiggerne og befolkningen for øvrig uten at antallet tiggere har økt. Det er derfor også av den grunn sterkt ønskelig å videreføre tiltakene. De er billige, effektive og representerer et unikt og gjensidig tillitsfullt forpliktende samarbeid mellom Kristiansand kommune og flere frivillige organisasjoner.

Kristiansand eiendom er klare til å arbeide for å finne alternativ plassering av tilbudene dersom det blir vedtatt å videreføre dem.

Forslag til vedtak

1. Formannskapet tar evalueringen av driften av sanitærbrakken og nødovernattingstilbudet vinteren 2013/2014 til orientering.
2. Under forutsetning av et fortsatt samarbeid med de frivillige organisasjonene, ønsker Formannskapet at tilbudet videreføres og at Kristiansand Eiendom vurderer og anbefaler alternative plasseringer.
3. Tilbudene skal evalueres årlig.

Tor Sommerseth
Rådmann

Lars Dahlen
Helse- og sosialdirektør

Bakgrunn for saken

Bakgrunnen for etablering av sanitærbrakken og evalueringen av første års drift er grundig behandlet i Formannskapsak 47/13.

Formannskapet vedtok i sak 110/13 å etablere et tilbud om nødovernatting på Kongensgate skole.

Begge tilbudene har vært driftet i det daglige av frivillige organisasjoner. Hovedtyngden av arbeidet har vært utført av ansatte i de frivillige organisasjonene, men også frivillige har i ulik grad engasjert seg i arbeidet. Det har vært avholdt to evalueringsmøter i løpet av våren med deltakere fra alle de involverte organisasjonene

- Domkirkens menighet
- Frelsesarmeen
- Kirkens bymisjon
- Den ortodokse kirke
- Stiftelsen Arkivet
- Røde Kors

samt Kristiansand Eiendom og kommuneoverlegen.

Det er entydige erfaringer med driften av begge tilbudene:

- Det har ikke vært problemer med selve driften, samarbeidet mellom organisasjonene og mellom organisasjonene og kommunen har vært meget godt.
- Ved oppstarten av nødovernattingstilbudet, kom det klager fra naboer. Disse ble raskt tatt fatt i, og etter dette har vi ikke mottatt klager.
- Det har ikke vært konflikter av noen særlig grad, verken mellom brukerne eller mellom brukerne og det øvrige samfunnet.
- Det har siste året ikke vært påvist hærverk eller tagging av sanitærbrakken
- Antallet brukere svinger, men det er ikke vist økning i antallet etter at tilbudene om sanitærbrakke og nødovernatting er blitt etablert.
- Driften av tilbudene har vært en fin måte å få kontakt med brukergruppen, og det er iverksatt enkle sosiale tiltak på sanitærbrakken som strikkekurs etc.
- Flere av brukerne har engasjert seg i aktiviteter, blant annet i gudstjenester i Domkirken og møter i Frelsesarmeen
- .

Til sammen har dette medført at konfliktnivået er lavere nå enn tidligere.

Økonomi

Driften av sanitærbrakken kostet kr 176.000 i 2013. Etablering av nødovernattingstilbudet ble kostbart, ca 450.000 kroner, men driftsutgiftene var svært moderate, ca 45.000 kroner i løpet av vinteren. Staten har satt av 10 millioner kroner til tiltak for tiggere, men kommunen fikk avslag på sin søknad fordi midlene kun ble tildelt frivillige organisasjoner. Røde Kors, Bymisjonen og Frelsearmeen fikk hver 150.000 kroner, som har bidratt til å sikre deres deltakelse i driften av tilbudene.

Fremtidige tilbud

Det er stor enighet blant de frivillige og kommunens representanter at tilbudet i sanitærbrakken og nødovernattingstilbudet har innfridd forventningene, samtidig som det ikke er tegn til at disse tilbudene har tiltrukket seg flere tiggere. De bostedsløse har fått et minimum av behovet for en verdig tilværelse og hygieniske forhold dekket, og de frivillige organisasjonene og kommunen har opplevet et svært godt og nyttig samarbeid som kan komme til anvendelse også på andre områder.

Alle organisasjonene vil være med å drifte fremtidige tilbud, men de setter som et ufravikelig krav at dette inneholder både sanitæranlegg hele året og nødovernatting i de kaldeste månedene. Enkelte ønsker også at det legges til rette for helårsovernatting i brakker i håp om at «leiren» under Vesterveibroen kunne forsvinne.

Kristiansand havn har gitt tydelige signaler om at videreføring av sanitærbrakken på deres grunn etter august 2014 ikke er aktuelt.

Kongensgate skole er vedtatt solgt, så det er mest sannsynlig at den ikke er disponibel for nødovernatting neste vinter.

Det må derfor raskt tas en avgjørelse om disse tilbudene skal videreføres, det blir uansett meget komplisert å få en ny lokalisering av sanitærbrakke og overnattigstilbud.

Sak 29/14: 1. Tertialrapport 2014: Helse- og sosialsektoren

Vedlegg

Helse- og sosialsektoren - 1 tertialrapport 2014.docx

Dato 19. mai 2014
Saksnr.: 201405058-1
Saksbehandler Tore Bersvendsen

Saksgang
Helse- og sosialstyret

Møtedato
27.05.2014

1. Tertialrapport 2014: Helse- og sosialsektoren

Sammendrag

Helse- og sosialdirektøren legger med dette fram 1. tertialrapport. Rapporten er inndelt i tre hovedområder – rapportering på økonomiperspektivet, medarbeiderperspektivet og kvalitetperspektivet.

Innenfor økonomiperspektivet fokuseres det på prognoser for den økonomiske situasjonen ved utgangen av året fordelt på sektorens hovedtjenester. Relevante volum og aktivitetstall er presentert, samt forslag til budsjettreguleringer, status for investeringsprosjekter og disposisjonsfond.

Sektorens prognose for 2014 er balanse. Det er fortsatt noen usikkerheter og forskjeller mellom de ulike tjenestene, men i sum så forventer man balanse.

Sykefraværet for sektoren er per 1. kvartal 2014 9,6 %. Dette er 1,2 % lavere enn samme periode i 2013, og sektoren har ikke hatt et så lavt sykefravær per 1. kvartal på flere år. Sektoren jobber kontinuerlig med å redusere sykefraværet.

Forslag til vedtak

1. Helse- og sosialstyret tar den fremlagte saken til orientering.
2. Helse- og sosialstyret vedtar de omtalte budsjettreguleringer.

Lars Dahlen
Helse- og sosialdirektør

Tore Bersvendsen
Økonomirådgiver

Vedlegg:

Helse- og sosialsektoren – 1. tertialrapport 2014

Sak 30/14: Kjøp av sykehjems plass

Vedlegg

Vedtak FORMAN, 28052014, Sak 53/14, Kjøp av sykehjems plass

Dato 16. mai 2014
Saksnr.: 201404921-1
Saksbehandler Ellen K. Torgersen

Saksgang

Helse- og sosialstyret
Formannskapet

Møtedato

27.05.2014
28.05.2014

Kjøp av plass ved Jødisk bo og seniorsenter i Oslo

Sammendrag

I Formannskapetets møte 14.05.2014 ble det fattet følgende vedtak: "Formannskapet ber om en sak hvor det legges til rette for at Kristiansands siste holocaustoverlevende (Anonymisert) (85) og (anonymisert) (84) gis mulighet til å tilbringe sine siste dager ved Jødisk Bo- og Seniorsenter (JBSS) i Oslo."

Forslag til vedtak

Formannskapet ber administrasjonen om mulig å fremskaffe plass for ekteparet ved Jødisk bo- og seniorsenter i Oslo

Tor Sommerseth
Rådmann

Lars Dahlen
Helse- og sosialdirektør

Vedlegg:
Ingen

Bakgrunn for saken

Det ble i formannskapsmøte 14.05.2014 løftet en enkeltsak inn til politisk vurdering. I vedtaket fremkommer det en politisk vilje til å omgjøre individuelt vedtak om avslag på kjøp av sykehjemsplass ved Jødisk Bo- og seniorsenter i Oslo. Kristiansand har et eldre jødisk ektepar som har vært borgere av Kristiansand i et par generasjoner og som ønsker å leve sin siste tid ved den nasjonale institusjonen. De er begge overlevende etter holocaust samt medlemmer av Det Mosaiske Trossamfund i Oslo, som er den nærmeste jødiske menigheten til Kristiansand.

Søknad om sykehjemsplass ved JBSS er tidligere behandlet og klagebehandlet av kommunens fagpersonell ved Virksomhet Service og forvaltning, og klagesaken er så rutinemessig oversendt Fylkesmannen i Vest-Agder for endelig behandling. I formannskapetets protokoll vises det til at Det Mosaiske Trossamfund eier Jødisk Bo- og Seniorsenter (JBSS). Den er bygget som en nasjonal institusjon for å gi jøder i Norge en tid ved slutten av sin livsreise som imøtekommer deres religiøse, kulturelle og menneskelig behov. JBSS er lokalisert sammen med synagogen og samfunnshuset til synagogen.

I den enkelte sak skal brukeres ønsker og behov tillegges stor vekt, og en kan i den enkelte sak ha stor forståelse og empati for et ønske om å få tilbud om tjenester sammen med mennesker en opplever å ha felles behov og historie med. Den enkeltes ønsker og behov skal tjenestene tilrettelegges for i størst mulig grad. I denne saken har ekteparet et ønske om å tilbringe alderdommen i et miljø hvor det er spesielt tilrettelagt for deres tro og religionsutøvelse.

Fylkesmannen konkluderte med at tilbudet fra kommunen var forsvarlig og ivaretok de omhandlede hensyn på en tilfredsstillende måte. Saken her omhandler altså et ønske fra Formannskapet om å likevel kjøpe individuell plass for søker ved privat stiftelse i Oslo, og for hans ektefelle. Saken legges frem i lys av dette, og vil således ikke inneholde faglige avveininger, da disse ansees ferdigbehandlet ved sakens ordinære saksbehandling, og senere klagebehandling. Det som derimot påligger administrasjonen å redegjøre for, er avgjørelsens forhold og mulige konsekvens i lys av juridiske presedensvirkninger på individnivå. Disse forhold er regulert av rettslige forvaltningsprinsipper, samt rettsregler knyttet til forbud mot diskriminering. Denne siden av saken er forelagt kommuneadvokaten til uttalelse.

Det må også gjøres oppmerksom på forholdet til innkjøpslovgivningen, da et vedtak kan utløse en konkurransesituasjon. ved Jødisk bo- og seniorsenter er organisert som en privat stiftelse. Ved henvendelse til daglig leder Geir Berget kan han informere om at stiftelsen har inngått avtale med Oslo kommune som gjennom avtale disponerer plassene. Ved eventuelt kjøp av plass(-er) vil dette være en kjøpsavtale mellom Kristiansand kommune og Oslo kommune. På nåværende tidspunkt er det beboere fra Bærum og Oslo kommune som har et botilbud hos dem. Ved kontakt med sykehjemsetaten i Oslo kommune får vi informasjon om at det kan søkes om tilbud ved det sykehjemmet da det er fritt sykehjemvalg i Oslo kommune, men at søker da må ha bostedsadresse i Oslo kommune.

Det er på det nåværende tidspunkt uklart om det er ledighet ved senteret, og om Kristiansand kommune har mulighet til å inngå avtale med Oslo kommune, da det ikke har lyktes administrasjonen å komme i dialog på skrivende tidspunkt med noen som kan ta en beslutning. Dette har tidligere ikke vært aktualisert, da det frem til nå har vært praksis å ikke tilby private sykehjemsplasser utenfor kommunen.

Slik det fra administrasjonens side vurderes er der fire prinsipper som endres ved vedtak som forutsatt i Formannskapet av 14.05.2014.

For det første åpner det opp for innkjøp av individuelle tjenester fra leverandører utenfor kommunen, her i form av sykehjemsplasser.

Videre vil det åpnes opp for en sterk grad av individualisering og tilrettelegging av tilbudene til grupper av byens befolkning med åndelige-, kulturelle-, legningsbestemte behov eller andre behov av individuell karakter og som ikke dekkes av de faglige behovsvurderinger.

Man kan altså komme i en situasjon der nivået på kommunens tilrettelegging legges opp på et nytt og til dels vesentlig høyere nivå enn man etter dagens regelverk er forpliktet til. De økonomiske konsekvensene av dette er svært uoversiktlige på det nåværende tidspunkt. (Konkret vil kjøp av en sykehjemsplass og en aldershjems plass i Jødisk bo og seniorsenter innebære en kostnad på 1 million årlig)

Tilgangen til plasser for å dekke etterspørsel er et annet uoversiktlig område. Det tredje prinsippet som synes endret, er at administrasjonens vedtak i individuelle saker omgjøres og overprøves av et politisk organ, til tross for at saken har vært etterprøvd av klageinstansen.

Et fjerde forhold som synes etablert ved et vedtak som forutsatt, er at momenter og andre kjennetegn ved saken av ikke-faglig karakter nå forventes anvendt der man finner at de har tilstrekkelig styrke ut ifra andre, mer almene hensyn.

Presedensvirkningene i saken må belyses. Når det gjelder problemstillingen om mulige presedensvirkninger av innvilgelse av denne søknaden er det for det første et ulovfestet krav om likebehandling av brukere og klienter i forvaltningsretten.

Dersom andre skulle søke om lignende tilbud er det videre slik at man også er bundet av lov om forbud mot diskriminering § 6 der det også på dette området er et forbud mot direkte eller indirekte diskriminering på grunn av etnisitet, religion eller livssyn. En forskjellsbehandling kan likevel være lovlig etter lovens § 7 dersom den har et saklig formål. Slik vi ser det vil man for eksempel vanskelig finne relevante saklige forskjeller opp mot flere etniske og religiøse grupper som fremmer behov av lignende karakter.

Avslutningsvis gjøres det oppmerksom på det er kun en av ektefellene som har søkt om sykehjemsplass i Kristiansand kommune. Ved å tilby sykehjemsplass til ektefelle, som ikke har søkt sykehjemsplass, vil man også krysse et viktig prinsipp om at man ikke tar hensyn til faglige vurderinger som ligger til grunn for vurdering av behov for og tildeling av heldøgns omsorgstjenester. I Kristiansand kommune er aldershjem avviklet som et steg i omsorgstrappen og erstattet av omsorgsboliger. Det kan legges til at kommunen nylig fikk inn søknad fra ektefellen om serviceleilighet, og som etter vår mening harmonerer med fysiske- og psykiske funksjonsnivå.

Det må her legges til og understrekes at slik praksisen og forståelsen av regelverket har vært siden 1999, har alle innbyggere i Norge fritt kunne søke om kommunale tjenester i andre kommuner enn der man bor. Kommunen som mottar en slik søknad vil ikke kunne nekte å behandle den, eller avslå søknaden med den begrunnelse at man bor i annen kommune. Det er også den tjenesteytende kommune som skal dekke kostnadene til tjenestene. I foreliggende sak betyr det at søknaden om sykehjemsplass etter Rundskriv I-43/99 kunne rettes til Oslo kommune, og med spesifikt ønske om plass ved Jødisk bo- og seniorsenter som inngår som en del av Oslo kommunes sykehjemsplasser.

Helse- og sosialdirektøren vil på bakgrunn av saksutredningen anbefale at fylkesmannens stadfestelse av kommunens vedtak opprettholdes, men at en videre kan bistå ekteparet i den videre behandling av søknaden innen gjeldende rammer.

Rådmannen er prinsipielt enig med helse- og sosialdirektøren, men tar formannskapets vedtak til etterretning.